

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 4-1, LT-01108 Vilnius, tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. info@ekgt.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614

Valstybinei lietuvių kalbos komisijai

2022-01-04 Nr. S-3

DĖL MAŽOSIOS LIETUVOS IR DAINAVOS VIETOVARDŽIŲ ĮTRAUKIMO Į VIETOVARDŽIŲ ŽODYNĄ

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba) atkreipia dėmesį, kad Valstybinės lietuvių kalbos komisijos (toliau – VLKK) internete skelbiamame „Vietovardžių žodyne“ nėra Dainavos ir Mažosios Lietuvos vietovardžių. Tarybos nuomone, šie vietovardžiai žodyne turėtų atsirasti dėl šių priežasčių:

- Dainava žinoma nuo XIII a. kaip istorinė baltų žemė: karalius Mindaugas Dainavos žemę (*tērra Deynowe medietatem*) pirmą kartą paminėjo 1253 m. donaciniame akte (kuriuo pusę to krašto padovanojo Livonijos ordinui), o antrą kartą Dainava (*Denowe*) – 1259 m. kitame dokumente Ordinui. Dainavos vardas žinomas ir iš „Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos ir Žemaičių Metraščio“, kuriame pasakojama apie didžiojo kunigaikščio Traidenio pastatytą miestą Raigardą (*Rajgród*) ir Traidenio pasiskelbimą didžiuoju Jotvos bei Dainavos kunigaikščiu.

- Mažosios Lietuvos pavadinimo kilmė siejama su lietuvininkų etnosu susiformavimu nuo XV a. prūsų žemėse, pavergtose Kryžiuočių Ordino. Čia 1525 m. įkurtoje Prūsijos kunigaikštystėje (vėliau karalystėje) nuo XVI–XVII a. ėmė įsitvirtinti krašto pavadinimas *Mažoji Lietuva* (tapatinama su 1618–1818 metų administraciniu valstybės dariniu *Lietuvos provincija*, o vėliau – su dalimi administracinio darinio *Rytų Prūsija*, taip pat su Lietuvai priskirtu ir 1923–1939 m. gyvavusiu administraciniu dariniu *Klaipėdos kraštas*). VLKK 2014 m. sausio 30 d. nutarimu Nr. N-1 (150) „Dėl Lietuvos vietovardžių sąrašo“ Mažosios Lietuvos vietovardį įvardijo dvejopai: 1) kaip istorinės srities pavadinimą; 2) kaip etnografinio regiono pavadinimą.

Virtualus Vietovardžių žodynas yra labai svarbus informacijos sklaidos požiūriu. Juo aktyviai naudojami visuomenė: pavyzdžiui, žodynu remiasi „Proto mūšių“ ir kitų populiarių renginių organizatoriai. Todėl labai svarbu, jog šiame žodyne būtų pateikiama informacija apie visus baltų istorinių žemių ir Lietuvos etnografinių regionų pavadinimus.

Prašome įtraukti Dainavos ir Mažosios Lietuvos pavadinimus į internete skelbiamą Vietovardžių žodyną.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė

A. Daraškevičienė, +370 682 45 369, el. p. audrone.daraskeviciene@ekgt.lt